

ARBOGA KOMMUN

Kvalitetsrapport 2018

Norrgården

Innehållsförteckning

1	Beskrivning av verksamheten	4
2	Sammanfattning från föregående år	6
3	Utvecklingsområden	7
3.1	Nyanländas utveckling och lärande prioriteras	7
3.2	Stärkt pedagogiskt ledarskap i klassrummet	8
3.3	Stärkt pedagogiskt ledarskap på chefsnivå	9
3.4	Utöka antalet platser inom förskolan samt anställa fler förskollärare.....	9
3.5	Arbetet med likabehandlingsplaner och plan mot kränkande behandling prioriteras.	10
3.6	Barn-/Elevhälsa arbetar främst hälsofrämjande och förebyggande samt stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål.....	10
3.7	Stärkt digital kompetens och ökad tillgång till IT	10
4	Läroplansområden förskola	12
4.1	Normer och värden.....	12
	Nuläge - var är vi?	12
	Resultat.....	13
	Analys och bedömning	14
4.2	Utveckling och lärande.....	15
	Nuläge - var är vi?	15
	Resultat.....	16
	Analys och bedömning	16
4.3	Barns inflytande.....	17
	Nuläge - var är vi?	17
	Resultat.....	17
	Analys och bedömning	18
4.4	Förskola och hem	18
	Nuläge - var är vi?	19
	Resultat.....	19
	Analys och bedömning	20
4.5	Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.....	20
	Nuläge - var är vi?	20
	Resultat.....	20
	Analys och bedömning	21
4.6	Uppföljning, utvärdering och utveckling	21

	Nuläge - var är vi?	21
	Resultat.....	22
	Analys och bedömning	22
4.7	Förskolechefens ansvar.....	22
	Nuläge - var är vi?	23
	Resultat.....	23
	Analys och bedömning.....	23
5	Barn-/Elevehälsa	25
6	Analys och bedömning.....	26
7	Kommande utvecklingsområden	28

1 Beskrivning av verksamheten

Anvisning

Skriv en presentation av enheten som innehåller enhetens yttre ramar och det inre arbetet. Beskriv enhetens systematiska kvalitetsarbete, vad som ligger till grund för rapporteringen och vilka mätmetoder som används.

Norrgården är en förskola med plats för 85 barn på fem avdelningar och 15 årsarbetare. Hösten 2018 öppnade den femte avdelningen på Norrgården. Nu finns det två avdelningar med barn i åldrarna 4-5 år och tre småbarns avdelningar med ålder 1-3 år. Förskolan är uppdelad i:

- Stenen
- Kvisten
- Stubben
- Lövet
- Kotten

Norrgårdens vision - **En förskola med sikte på livet.**

"Norrgården är en förskola med ett aktivt miljöarbete, både vid inköp samt i undervisning och fostran. Vi arbetar för ett hållbart samhälle, en gemensamhetskänsla som sträcker sig utanför förskolan samt en starkt självbild. En god fysisk och psykisk hälsa bidrar till att vi mår bättre, är gladare och utvecklar ett starkt fortsatt lärande."

Det som reglerar arbetet i förskolan är skollagen (2010:800) samt målen i läroplanen för förskolan (Lpfö 98/16). Varje förskola ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete där verksamheten planeras, följs upp och utvecklas i förhållande till de nationella målen.

Förskolans systematiska kvalitetsarbete är en cyklisk process som ständigt pågår. I augusti gör arbetslaget analyser av verksamheten genom dels självskattning med Skolverkets material BRUK, dels genom att göra en tillbakablick till förra årets kvalitetsrapport och vilka utvecklingsområden som fastställts att verksamheten har. Analysen syftar till att arbetslaget tar fram målområden att arbeta med under kommande år. Dessa skrivs ner i handlingsplaner till läroplanens alla sex områden och beskrivs som konkreta aktiviteter som kontinuerligt utvärderas i verksamheten och utvecklas under arbetsprocessen. Till "Förskola och hem" har vi samtalsfrågor och vårdnadshavarenkätens resultat som underlag till valt målområde för hela förskoleområdet. Förskolornas arbete med IKT analyseras med verktyget LIKA och resultatet visar vilket målområde som är aktuellt att arbeta med.

"Samverkan med förskoleklassen och skolan" bedrivs genom ett årshjul för samverkan med närmaste skola, Ladubacksskolan. Årshjulet beskriver

bestämda samverkansaktiviteter och utvärderas i samråd med berörd personal efter varje läsårs slut.

Arbetslagen har varannan vecka reflektionstid där dokumentationen analyseras och diskuteras mot verksamhetens mål och vilka aktiviteter som ska erbjudas i det dagliga pedagogiska arbetet med barnen.

2 Sammanfattning från föregående år

Anvisning

Reflektioner kring föregående års systematiska kvalitetsarbete.
Utvecklingsområden och vad har bidragit till framsteg?

Det systematiska kvalitetsarbetet sker enligt ett väl inarbetat årshjul och leds av varje förskolas arbetslagsledare tillsammans med förskolechef.

Norrgården fortsätter sitt arbete med grön-flagg. Där de har valt nya områden att arbeta emot.

De prioriterade utvecklingsområdena för Norrgården har under våren varit att arbeta i riktning mot jämställhetsuppdraget, källkritik och nät etik samt Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i förskolan - ett flerspråkighetsperspektiv.

Under våren 2017 startade en kompetensutveckling kring Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i förskolan med flerspråkighetsperspektiv för samtliga pedagoger. Fler förskolor kommer arbeta mer medvetet med böcker, arbeta praktiskt med begrepp i böcker. Utbildningen avslutades våren 2018.

Det kollegiala lärande har bidragit till framgång. En gång/månad har hela det norra förskoleområdet träffats och haft lärande samtal i små lärgrupper under ledning av arbetslagsledarna. Teman för träffarna var under våren "språkutbildningen" och under hösten "låg affektivt bemötande och anknytning".

Varje arbetslag har schemalagt reflektionstid 1,5 timmar varannan vecka då verksamheten analyseras utifrån den dokumentation som gjorts och planeras två veckor framåt. Detta har varit väldigt framgångsrikt och bidragit till verksamhetsutveckling.

3 Utvecklingsområden

- Utveckla den egna förskolans vision/inriktning.
- Utforma förskolans lärandemiljö utifrån de behov och intressen som barnen ger uttryck för.
- Öka pedagogernas kompetens inom arbetet med språkutvecklande arbetssätt mot främst flerspråkighet.
- Stärka arbetslagsledarens roll.
- Öka vårdnadshavares deltagande i förskolans enkäter och utvärderingar.
- Öka pedagogernas kompetens inom entreprenörskap genom en utbildning med Framtidsfrön.
- Stärka barnskötarnas kompetens genom utbildning gemensamt i kommunen.
- Implementering av den reviderade läroplanen.
- Öka kvalitén i vårt arbete med digitala verktyg. Digitalisering.
- Få tag i behöriga förskollärare. Skapa stabilitet i organisationen.

3.1 Nyanländas utveckling och lärande prioriteras

Alla förskolor arbetar med Plan för arbetet med modersmålsstöd i förskolan. En kartläggning av arbetet med modersmålsstöd och flerspråkighet görs på varje förskola under oktober och planen utvärderas under maj månad. Utifrån utvärderingen av planen för modersmålsstöd har vi nyligen reviderat och tydliggjort blanketten som vi använder vid inskrivning av nyanlända barn i förskolan. Rutiner för inskrivningen har förtydligats och viktig information ska nu nå ut till de berörda pedagogerna i verksamheten. I blanketten har vi även tillfört frågeställningar som ska användas för att kartlägga barnets språkutveckling i sitt modersmål.

Under året har vi kartlagt vilka språk som finns representerade bland våra barn i förskolan för att kunna anpassa modersmålsstödet på bästa sätt. Förskolan har anställt en modersmålsstödare till arabiska på 25% som stödjer förskolorna under inskolningar, kontakten med vårdnadshavare och i verksamheten. Vi har utarbetat ett ökat samarbete med SFIs modersmålsstödare för att kunna erbjuda fler språk utifrån behovet som finns på förskolorna. Nu finns det även möjlighet att erbjuda modersmålsstöd i flera språk som tigrinja under en avsatt tid varje vecka. Pedagogerna använder sig även av tolkservice till vårdnadshavarnas modersmål vid viktiga samtal och under inskolning, detta för att skapa en tillitsfull relation och en förståelse för förskolans verksamhet.

Förskolecheferna använder sig av tolk vid inskrivningen av nyanlända till kommunen, där får förskolan ta del av viktig information om barnet och kan beskriva förskolans verksamhet för vårdnadshavarna. Nya kartläggningsdokument och rutiner har under året tagits fram för inskrivnings- och inskolningssamtal. Målet med detta är att skapa förutsättningar för en trygg

start i förskolan.

Samtliga pedagoger har deltagit i en fortbildningssatsning under 17/18 om "Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt i förskolan - ett flerspråkighetsperspektiv". Upplägget var att i lärgrupper diskutera forskningsbaserad text om mångkulturellt arbete samt att problematisera, observera och dra nya lärdomar i sin verksamhet. En arbetsplan har upprättats för att säkerställa att arbetet fortsätter utifrån de lärdomar som dragits i utbildningen.

3.2 Stärkt pedagogiskt ledarskap i klassrummet

Skolinspektionens enkätsvar 2016 visade på att pedagogerna önskade öka sin kompetens inom arbetet med flerspråkighet och som ett led i detta satsar förskolan under 2017 och 2018 på en fortbildningssatsning om "Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt i förskolan -ett flerspråkighetsperspektiv". Samtliga pedagoger har deltagit i utbildningen och verksamhetens arbetslagsledare har fått en mer fördjupad processledarutbildning. Denna processledarutbildning kommer att stärka det pedagogiska ledarskapet i klassrummet (barngruppen) samt ökar möjligheten för ett större kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan pedagogerna som arbetar i förskolans verksamheter.

På vårens arbetsplatsträffar har varje förskola fått visa sin förskola och sitt visionsarbete. Pedagogerna har fått berätta om sin förskolas visionsarbete och arbetssätt för att inspirera och delge varandra. Visionsarbetet har varit en framgångsfaktor på flera förskolor. Nästa steg i att utveckla visionsarbete är att fokusera på entreprenörskap i förskolan med syftet att ge bekräftelse, inspiration och utmaningar till deltagande kring entreprenöriellt lärande. Pedagogerna har fördjupat sig i kreativt och utforskande arbetssätt, samverkan med närmiljön och omvärlden samt utmanande och utvecklande lärmiljöer. Pedagogerna har även haft möjlighet att få inspiration till förskolans lärmiljöer från utställningen Bordercrossing, där naturmaterial och digitalisering var i fokus utifrån projektarbete.

Under hösten har information från kostenheten, arbetsmiljö frågor och implementering av kommunens värdegrund PUMI varit i fokus. På höstens kompetensdagar har ICDP förhållningssättet diskuterats av vägledarna och pedagogerna i lärande samtal.

Under året har IKT-pedagogen utbildat och inspirerat pedagogerna på Norr i praktisk användning och programmering. Förskolan har satsat på att öka digitaliseringen och användandet av IKT verktyg i kommunens alla förskolor genom att frigöra och erbjuda IKT pedagogens tid på samtliga förskolor. En dag i veckan är pedagogen frigjord från sin förskola i syftet att inspirera, öka kunskapen och praktiskt visa på IKT verktyg som ett komplement i verksamheten. Vi har även påbörjat ett samarbete med Kulturskolan och alla

IKT-pedagoger och lärspridare har fått undervisning och inspiration i hur man kan arbeta med Green screen och animering.

Under 18/19 kommer barnskötarna delta i en kompetensutveckling med Mälardalens Högskola (MDH) som erbjuder ett utvecklingsprogram för barnskötare som arbetar på kommunens förskolor. Syftet är att ge deltagarna kompetensutveckling rörande förskolans uppdrag, undervisning och lärmiljöer men också att främja erfarenhetsutbyte och synliggöra deltagarna kompetenser.

3.3 Stärkt pedagogiskt ledarskap på chefsnivå

Förskolecheferna har tillsammans med verksamhetschef för förskolan deltagit i en studiecirkel kring anknytningsteorierna i ICDP som letts av förskolan specialpedagog.

Alla rektorer och förskolechefer deltar i en fortbildning om Att leda digitalisering från Skolverket ledd av kommunens IT handledare. Syftet är att öka kunskapen och få inspiration för hur vi kan leda den framtida digitaliseringen av förskolan.

Under vårens chefsforum har kommunens värdegrundsarbete med PUMI uppmärksammats. Detta ska implementeras vidare i verksamheten under höstterminen.

Under våren har vi deltagit i Skolledarkongressen där aktuell forskning och framgångsrikt ledarskap presenterades med framstående föreläsare.

Förskolecheferna har eller går rektorsutbildningen vilket håller oss uppdaterade med aktuella lagar, forskning och vetenskap.

3.4 Utöka antalet platser inom förskolan samt anställa fler förskollärare.

Kommunen har flera byggprojekt på gång för att starta byggnationer av förskolor. Vi håller garantitiden genom att skapa tillfälliga förskolor i olika lokaler samt hyra moduler.

Vi rekryterar förskollärare och barnskötare på tillsvidaretjänster för att öka stabiliteten och kompetensen i alla verksamheter. Vi har haft flera behöriga sökanden på alla tjänster samt att vi har kunnat behålla och anställa de flesta nyexaminerade förskollärare i kommunen under året. Behörig personal på de flesta tjänster skapar en större stabilitet i organisationen. Under 2017 har en speciell rekryteringsgrupp med representanter från flera olika verksamheter tagit fram en Handlingsplan för kompetensförsörjning som även förankrats hos politikerna.

Norrgårdens förskola har fått en till avdelning som kan ta emot 15 barn i åldern 1-3 år.

3.5 Arbetet med likabehandlingsplaner och plan mot kränkande behandling prioriteras.

Varje läsår fastställs en reviderad och aktuell plan mot diskriminering och kränkande behandling. Till hösten har alla förskolor i Arboga Kommun fått en ny plan som heter "Plan för likabehandling och mot kränkandebehandling", detta på grund av att det inte fanns någon systematisk utvärdering i den förra.

Som ett av underlagen i kartläggningen till planen för likabehandling och för kränkande behandling, erbjuds varje familj ett trygghetssamtal under september månad. Pedagogerna kartlägger också risker i förskolemiljön tillsammans med barnen genom trygghetsvandringar, observationer och intervjufrågor.

Utifrån det förebyggande arbete som planeras skrivs handlingsplaner som följs upp och utvärderas systematiskt var sjätte till åttonde vecka.

Under våren arbetade Norrgården mot orättvisor utomhus, exempelvis vid val av cykel samt vid undanplockande. Som åtgärd har pedagogerna utarbetat strategier för att motverka orättvisa. Förråden öppnas inte förrän alla barn är ute och pedagogerna är närvarande vid undanplockningen.

Under höstens kartläggning framkom det att orättvisorna utomhus inte är något problem längre, men att det måste skapas bättre försättningar för integritet vid toalett och blöjbyten. Det framkom även att vissa barn upplevs otrygga när det blev för många personalbyten vid stängning. Det har även framkommit att barn inte bjuder in varandra i lek, är fysiska mot varandra och utesluter varandra på grund av ålder.

Norrgårdens förebyggande arbete för läsåret 18/19 är att arbeta fram rutiner för att minska uteslutande kommentarer samt stötta barnen i att bemöta varandra positivt. För att förhindra fysiska och verbala kränkningar finns pedagoger alltid delaktiga i barnens lek.

Ny Plan för likabehandling och mot kränkandebehandling för läsåret 18/19 fastställdes i november och är publicerad på kommunens hemsida.

3.6 Barn-/Elevhälsa arbetar främst hälsofrämjande och förebyggande samt stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål

3.7 Stärkt digital kompetens och ökad tillgång till IT

Alla förskolor på Norr har trådlöst nätverk.

Förskolan har en IKT plan som beskriver hur vi inom förskolan ska arbeta för att IKT ska bli ett naturligt verktyg i det dagliga pedagogiska arbetet. Planen utvärderas i början av året av samtliga pedagoger. Förskoleområdet Mitt har en IKT pedagog som finns tillgänglig för inspiration, stöttning och handledning av arbetslagen. Varje förskola har även en lärspridare som regelbundet träffar IKT

pedagog och förskolechef för att diskutera aktuella IKT dilemman samt inspirera varandra till användningen av IKT i verksamheten. IKT pedagogerna har fått inspiration genom att haft regelbundna träffar med kommunens IT handledare för att planera upp det gemensamma IKT arbetet på förskolorna. Pedagogerna använder någon form av digitalt verktyg varje dag i verksamheten.

I april skattas förskolornas arbete med IKT i verktyget LIKA av förskolechef, IKT pedagog och lärspridare. Utifrån denna skattning analyseras och väljs ett mål för förskoleområdet. Det prioriterade målområdet för 17/18 var arbetet med nät etik och källkritik vilket resulterat i att pedagogerna har det förhållningssättet till IKT och arbetar medvetet med detta med barnen. Skattningen för kommande läsår 18/19 visade att vi måste fokusera arbetet till att öka den praktiska användningen av IKT verktyg som ett komplement på hela förskoleområdet. I mars deltog arbetslagsledare och IKT pedagogen i en digitaliseringsprocess som beskrevs i en effektkedja för vilka målområden som ska prioriteras på lång och kort sikt. De effekter vi vill se är ökad kunskap och kompetens hos pedagoger samt att IKT verktyg används som ett naturligt komplement i undervisningen.

Förskolan satsar på digitalisering genom att varje arbetslag ska ha tillgång till två lärplattor och en projektor. Vi har även investerat i ett nytt närvarosystem, Planering förskola, där barnen loggas in och ut på touchskärmar. Detta ska ersätta pappersarbetet med scheman och underlätta samordnarnas arbete med vikarieplanering. Alla förskolor har fått iPhones för att kunna ta del av Planering förskola vid eventuell utrymning.

Solrosen har även investerat i Bee-Bots och Blue-Bots till alla avdelningar för att arbeta med programmering på ett lekfullt sätt med barnen. Det finns även ett Webb-ägg att tillgå som visar på förstoring i arbetet med natur och djur.

För att ytterligare utveckla arbetet med IKT har terminsplaneringar gjorts där innehållets syfte är att IKT-pedagogen stöttar och utmanar förskolornas lärspridare i sitt uppdrag. Fokus har varit på nät etik med Green Screen, analog och digital programmering samt hur man kan digitalt förstärka lärmiljöer. Kulturskolans mediepedagog har även haft ett fortbildningstillfälle för lärspridare om användandet av Green Screen och animering. IKT pedagogen har frigjorts en dag i veckan från sin förskola för att kunna inspirera och praktiskt visa på hur IKT kan användas som komplement på samtliga förskolor. Detta hoppas vi ska resultera i ett större praktiskt användande av IKT verktygen som komplement på samtliga förskolor.

Det som saknas är monterade projektorer med ljudanläggning på varje avdelning.

4 Läroplansområden förskola

4.1 Normer och värden

Anvisning

Beskriv vilka mål/områden ni prioriterat och varför.

I vilken utsträckning känner vårdnadshavarna sig trygga med sitt barns vistelse i förskolan?

Planen mot kränkande behandling och likabehandlingsplanen

Nuläge - var är vi?

Värdegrundsarbetet är en viktig del i förskolans verksamhet och pedagogerna arbetar ständigt med dessa frågor, både i arbetslagen och i barngruppen. Alla förskolor arbetar strukturerat i mindre grupper för att vara närvarande pedagoger som har möjlighet att tillgodose barnens intressen och behov. Pedagogerna arbetar förebyggande med att stärka varje barns självkänsla och arbetet i mindre grupper möjliggör att barnen blir bekräftade och kan påverka sin dag på förskolan.

Prioriterade målområde 17/18 är att

- Öka förståelsen för jämställdhetsuppdraget samt motverka traditionella könsroller.

Prioriterat målområde 18/19 är att

- Varje barn utvecklar förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.

Pedagogerna kan se hos barnen att det är mycket "jag" hela tiden, barnen behöver lära sig att det finns flera på förskolan och kunna dela med sig. Arbetet med känslor har visat bra resultat. Arbetet kommer att fortgå så barnen får hjälp med att sätta ord på sina känslor.

Pedagogerna använder sig bland annat av språkappar med fokus på olika modersmål, både i den fria leken samt i gruppaktiviteter. Pedagogerna ska reflektera över den pedagogiska miljön, se över att material och miljö erbjuder en god variation och motverkar stereotypa könsroller samt bli medvetna om hur böcker och lekmaterial påverkar könsroller.

Under våren har vårdnadshavarna blivit informerade om hur förskolan utformats utifrån demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter samt hur det arbetet märks i den dagliga verksamheten. På utvecklingsamtalen informerade pedagogerna om att de inte accepterar någon form av kränkningar

och om att alla får komma till tals och blir lyssnade på. Pedagogerna uppmuntrar vårdnadshavarna att berätta direkt något inte känns bra. Pedagogerna har dagliga samtal med vårdnadshavarna om barnens dag. Utifrån vårens vårdnadshavarenkät uppger vårdnadshavare att de känner sig mycket trygga med sina barns förskole vistelse.

Under hösten startar arbetet med att kartlägga verksamheten tillsammans med barn och vårdnadshavare när det gäller arbetet med Planen för likabehandling och mot kränkandebehandling. Kartläggningen genomförs via trygghetsvandring, intervjufrågor, trygghetssamtal samt observationer till husmodellen.

Norrgårdens förebyggande arbete 17/18 är att ta fram rutiner för att minska uteslutande kommentarer och stötta barnen i att bemöta varandra positivt. För att förhindra fysiska och verbala kränkningar finns pedagoger alltid delaktiga i barnens lek.

I trygghetssamtalen framkom även att några barn upplever orättvisa utomhus, exempelvis vid val av cykel samt vid undanplockande. Som åtgärd har pedagogerna utarbetat strategier för att motverka orättvisa. Förråden öppnas inte förrän alla barn är ute och pedagogerna är närvarande vid undanplockning. Under höstens kartläggning framkom det att orättvisorna utomhus inte är något problem längre.

Norrgårdens förebyggande arbete 18/19 är att det måste skapas bättre försättningar för integritet vid toalett och blöjbyten. Det framkom även att vissa barn upplever det otryggt när det blev för många personalbyten vid stängning. Det har även framkommit att barn inte bjuder in varandra i leken, är fysiska mot varandra och utesluter varandra på grund av ålder.

Arboga kommun har under våren arbetat fram en handlingsplan mot sexuella övergrepp i förskoleverksamhet som i juni implementerades hos alla pedagoger.

Resultat

Pedagogerna är på god väg att nå målen.

Vårdnadshavare uppger att de är mycket trygga med sitt barns förskole vistelse.

Pedagogerna upplever en stor förbättring vid undanplockning, där alla barn nu är delaktiga. Det är inte längre samma konkurrens om cyklarna.

Vi ser att när all ordinarie personal är på plats och när vi kan dela barngrupperna i mindre grupper så sker mindre uteslutningar. Barnen kan sätta ord på sina känslor och kan hjälpa varandra mer spontant då de har stöd från oss pedagoger.

Personalen ser att uteslutningar och konflikter om t.ex. leksaker, utrymme och uppmärksamhet ökar när de inte räcker till som personal t.ex. när vi har vikarie och när vi inte kan dela barngruppen i mindre grupper. Samtliga avdelningar har bilder på känslor uppe och det hjälper oss när barnen visar en känsla. De kan fungera som samtalskort och även få barn att reflektera över hur de känt vid andra tillfälle. Personalen upplever att barnen talar mycket om sina känslor.

Med hjälp av "Kompisböckerna" kan pedagogerna också hjälpa barn att utvecklas inom ett visst område, exempelvis när barn behöver öva på att "Säga stopp" eller dela med sig. Med hjälp av boken kan pedagogerna i samtal med barnet referera till vad som hände i boken och dra parallell till barnets händelse. Dessa böcker har varit till hjälp när barnen ska samarbeta exempelvis i leken.

Personalen har kommit fram till olika åtgärder vid toaletterna som fungerar väl.

De kan se att vissa barn hjälper varandra t.ex. vid påklädning, skapande och i den fria leken. Pedagoger uppmuntrar och bekräftar och då kan pedagogerna se att det smittar av sig.

För att nå en högre måluppfyllelse ska pedagogerna kontrollera böcker utifrån ett jämställdhetsperspektiv samt observera barnens lek för att bli medvetna om eventuella könsroller.

Åtgärderna i Plan för likabehandling och mot kränkande behandling och kränkande behandling finns i en handlingsplan och följs upp var 6-8 vecka.

Analys och bedömning

Barnhälsoteamet har en viktig del i arbetet med barns trygghet och trivsel på förskolan. Kartläggningar görs utifrån de svårigheter som uppstår och pedagogerna får stöd av vägledare och specialpedagog i den dagliga verksamheten och vid behov att upprätta handlingsplaner för fortsatt arbete. Pedagogerna arbetar för att stärka varje barns självkänsla och skapa förutsättningar så att alla barn kan utvecklas så långt som möjligt utifrån sina behov och förutsättningar. Att dela in barngruppen i mindre konstellationer under dagen så att alla ska bli sedda, bekräftade och får möjlighet att påverka sin dag på förskolan.

Utbildningen i ICDP har satt stora avtryck i verksamheten. Pedagogerna är medvetna i sitt förhållningssätt och arbetar förebyggande för att skapa en verksamhet där alla barn känner sig trygga. Under våren har pedagogerna på avdelning Blåklinten fått handledning i ICDP vid ett flertal tillfällen. Under hösten har alla förskolor fått handledning av en vägledare vid flera tillfällen. På höstens kompetensdagar har ICDP förhållningssättet diskuterats av vägledarna och pedagogerna i lärande samtal.

Avdelningarna arbetar med normer och värden både genom att kritiskt granska sina normer och hur det ska gestaltas i den fysiska miljön. Dessutom har barn

och pedagoger samtalat kring känslor med hjälp utav bilder från Brottsoffermyndighetens material "Liten och trygg". Pedagogerna har läst materialet "Stopp min kropp" från Rädda barnen som är ett förhållningssätt mot barn och deras integritet. Arbetet med att implementera handlingsplanen mot sexuella övergrepp i förskoleverksamhet kommer att fortsätta till hösten. Det är tryggt att ha bra material och rutiner att förhålla sig till.

4.2 Utveckling och lärande

Anvisning

Beskriv vilka mål/områden ni prioriterat och varför.

Nuläge - var är vi?

Pedagogerna arbetar ständigt med att forma miljön och verksamheten för att utmana och locka barnen till lek, utveckling och lärande. Norrgårdens vision *En förskola med sikte på livet* är en röd tråd som genomsyrar miljö, aktiviteter och planeringar.

Samtliga pedagoger har deltagit i en fortbildningsinsats om "språk och kunskapsutvecklande arbetssätt i förskolan - ett flerspråkighetsperspektiv" och verksamhetens arbetslagsledare har fått en mer fördjupad processledarutbildning.

Prioriterade målområden 17/18 är att

- Utveckla arbetet med Grön Flagg
- Bli en kemikaliesmart förskola
- Inkludera multimedieverktyg i arbetet mot alla mål

Prioriterade målområden 18/19 är att

- Varje barn utvecklar sin förståelse för naturens kretslopp och för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra.
- Alla pedagoger ökar sin kompetens inom digitalisering.
- Digitala verktyg är en naturlig del och ett komplement i undervisningen och samtal för alla pedagoger.
- Det finns tillgänglig och fungerande hårdvara på varje förskola.

I arbetet med Grön flagg 17/18 valdes områdena jämställdhet, livsstil och hälsa samt hållbar konsumtion och produktion. Utifrån språk utbildningen har vi valt att stärka barnens och pedagogernas dagliga språkmedvetenhet.

Inom Grön flagg 18/19 kommer förskolan att arbeta med att varje barn utvecklar sin förståelse för naturens kretslopp och för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra.

För att utveckla jämställdhetsuppdraget görs pedagogerna medvetna genom frågor i ett analysverktyg som används vid varje reflektionstid. Pedagogerna är goda förebild när det gäller kost och hälsa, och samarbetar med köket på Ladubacksskolan som en gång per månad ordnar ett veckotema om en specifik grönsak.

För att få inspiration och kunskap kring arbetet med kemikalier har pedagogerna varit på studiebesök på en kulturskola i Västerås. Det har lett till en arbetsplan som stöd för hur hela det norra området som ska bli mer kemikaliesmarta.

Alla pedagoger går en utbildning om entreprenörskap som är ett led för att utveckla vårt visionsarbete. Utbildningen hållas av Framtidsfrö.

Alla pedagoger ska öka sin kunskap att arbeta med digitala verktyg, samt arbeta tillsammans med barnen med frågor som rör nät etik och källkritik. Under hösten fortsätter arbetet med att öka pedagogers kunskap och användningen av digitala verktyg i den dagliga verksamheten. Detta görs genom att lärspridaren har en workshop på ALT en gång i månaden. Under hösten och våren har pedagogerna fått inspiration av en IKT-pedagog som besökt verksamheten. Även ett samarbete med kulturskolan har påbörjats där lärspridarna och IKT-pedagogen får inspiration till olika aktiviteter, bland annat Green Screen och animering.

Resultat

Måluppfyllelsen är god.

Verksamhetens aktiviteter planeras och följs systematiskt upp utifrån de prioriterade målen. Norrgårdens vision om hållbar utveckling finns med som en röd tråd som genomsyrar aktiviteter och planeringar. Fortbildningen med Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt utifrån ett flerspråkighetsperspektiv har gjort pedagogerna mer medvetna om hur de talar. De benämner saker vid namn och ställer mer öppna frågor till barnen.

Pedagogerna har en handlingsplan för sitt arbete med IKT som de arbetar utifrån. I handlingsplanen finns bland annat aktiviteter som handlar om nätetik och källkritik och att alla ska använda e-böcker vid utvecklingssamtal. Digitala verktyg har blivit en mer naturligt del genom att olika IKT-verktyg används dagligen så som exempelvis Blue-Bot, iPad och projektor. Att få handledning ifrån en IKT-pedagog har varit till stor hjälp för att komma vidare i arbete med IKT verktyg.

Analys och bedömning

Arbetet med den pedagogiska dokumentationen och pedagogernas reflektionstid i arbetslagen har bidragit till en större förståelse och insikt för det som sker i verksamheten. Pedagogerna reflekterar systematiskt kring sitt

agerande, sitt förhållningssätt och sina val av aktiviteter vilket bidrar till målfokus och verksamhetsutveckling.

Visionsarbetet med hållbar utveckling har bidragit till en röd tråd i verksamheten. Pedagogerna arbetar målinriktat mot samma mål.

Fortbildning med Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt utifrån ett flerspråkighetsperspektiv har fördjupat kunskapen genom den litteratur alla läser och pedagogerna har haft tid att reflektera tillsammans på sina arbetslagsträffar.

Pedagogerna upplever att de behöver mer kunskap och inspiration med arbetet med IKT på ett bra sätt som en del i den planerade verksamheten och att det är viktigt att verktygen fungerar fullt ut.

4.3 Barns inflytande

Anvisning

Beskriv vilka mål/områden som har prioriterats och varför.

Nuläge - var är vi?

Pedagogerna har tydliga mål och handlingsplaner med konkreta åtgärder för att öka och utveckla barnens inflytande i verksamheten. Pedagogerna ser att de behöver bli bättre på att synliggöra och tydliggöra för barnen deras inflytande i verksamheten.

Prioriterade målområden 17/18 är att

- Barnens egen dokumentation och deras intressen ska få större utrymme i verksamheten.
- Barnen ges möjlighet att utveckla sin förmåga att uttrycka sin tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation.
- Pedagogerna ska följa upp och utvärdera barnens delaktighet och möjlighet att påverka verksamheten utifrån sina perspektiv, frågor och idéer.

Prioriterade målområden 18/19 är att

- Barnen utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation.

Resultat

Pedagogerna är på god väg att nå målet.

Det finns rutiner för att ta tillvara på barnens intressen i planeringen av verksamheten. Pedagogerna är uppmärksamma på vad barnen visar intresse

för. Varje avdelning har en önskeväggen med barnens teckningar som beskriver en aktivitet de önskar göra. Utifrån barnens intressen och önskningar planeras temaarbeten eller aktiviteter i verksamheten. Detta dokumenteras i edWise som information till vårdnadshavare, samt att barnen får hem sina egna önskningar där de själva kan berätta för sina vårdnadshavare om sin önskan.

Pedagogerna upplever en utveckling hos de äldsta barnen som kommer med mer och mer önskningar, även förslag på nya aktiviteter som tidigare inte genomförts på förskolan. Några barn påtalar också att de faktiskt får bestämma en hel del på dagarna.

Barnen kommer med önskningar som pedagogerna planerar in och genomför i verksamheten. Barnen kopplar inte ihop önskningar till att vara med och bestämma. De äldre har lagt till en aktivitet – efter avslutad önskning ska pedagogerna samtala med barnen i gruppen om önsksningen och genomförandet till att de varit med och bestämt.

De yngre barnens intresse observeras regelbundet. Pedagogerna ändrar om i miljön efter barnens intressen och barngruppens sammansättning, vilket resulterar i att leken utmanas. Pedagogerna har fått bättre förutsättning till att inspireras till fortsatt arbete och högre måluppfyllelse genom att den pedagogiska miljön har utvecklats.

Analys och bedömning

Arbetet med den pedagogiska dokumentationen och pedagogernas reflektionstid i arbetslagen har bidragit till en större förståelse och insikt för det som sker i verksamheten. Pedagogerna arbetar aktivt med att inkludera barnens intressen i planeringen av verksamheten. Pedagogerna reflekterar systematiskt kring sitt agerande, sitt förhållningssätt och sina val av aktiviteter vilket bidrar till målfokus och verksamhetsutveckling.

Att tydliggöra barnens delaktighet och inflytande är en del i vårt arbete med demokrati och ger barnen ett litet smakprov på hur demokrati fungerar.

Vi ser att det är positivt att barnen får vara med att bestämma inom en ram som vi pedagoger har planerat för att följa den struktur som vi arbetar utefter.

Det är viktigt att diskutera och bygga upp ett gemensamt arbetssätt och skapa en tydlig struktur och tydliga rutiner för arbetet. Vi ser att vi måste ha en strukturerad verksamhet för att verksamheten ska fungera samt för att barn och personal ska kunna ha en givande och lärorik förskola.

4.4 Förskola och hem

Anvisning

Beskriv vilka mål/områden som har prioriterats och varför.

Nuläge - var är vi?

Vårdnadshavare uppskattar den dagliga kontakten vid lämning och hämtning. Pedagogerna har bra rutiner för samtal och erbjuder flera olika tillfällen under året där vårdnadshavare kan fråga, lämna synpunkter, vara delaktiga i utvärderingar och fundera kring förskolans innehåll och utformning. Vårdnadshavare får kontinuerligt information om barnets trivsel, utveckling och lärande i det dagliga mötet men även vid utvecklingssamtal som erbjuds minst en gång per läsår.

Prioriterat målområde 17/18 är att

- Skapa rutiner och olika former för samarbete mellan förskolan och hemmen så att vårdnadshavare får information om förskolans mål och sätt att arbeta, samt att ge informationen i olika former för att ge alla vårdnadshavare möjligheter att utöva sitt inflytande.

Prioriterat målområde 18/19 är att

- Vårdnadshavare informeras fortlöpande om barnets trivsel, lärande och utveckling

Vårdnadshavarenkäten 2018 hade ett dåligt deltagande vilket vi analyserat och behöver bli bättre på att uppmärksamma nästkommande år. Överlag var det ett bra resultat men en fråga om påverkan fick ett spretigare resultat. Det tog vi med till höstens trygghetssamtal för att ta reda på mer om på vilket sätt vårdnadshavare vill påverka verksamheten.

Resultat

Pedagogerna är på god väg att nå målen.

För att öka vårdnadshavarnas delaktighet är det viktigt med information om förskolans verksamhet. För att informationen ska vara lättillgänglig för alla ges den via flera forum såsom lärplattformen edWise, vid utvecklingssamtal och trygghetssamtal, almanacka i tamburen samt i den dagliga kontakten vid hämtning och lämning. Pedagogerna har även startat ett Instagramkonto med fokus på visionsarbetet. Arbetet med att utveckla och hitta flera enkla sätt att göra vårdnadshavarna inkluderade kommer att fortgå.

Däremot har vi inte uppnått vårt mål med att öka delaktigheten i vårdnadshavarenkäten på alla förskolor utan vi behöver se över målgruppen, hur den ska vara utformad samt när i tiden den ska komma ut.

Vid höstens trygghetssamtal fick vårdnadshavare frågan på vilket sätt de vill vara med och påverka verksamheten.

Analys och bedömning

Pedagogerna synliggör verksamheten genom den dagliga kontakten med vårdnadshavare, de är också aktiva bloggare vilket uppskattas av vårdnadshavare. Pedagogerna kommer fortsätta sitt arbete med målet att vårdnadshavare informeras fortlöpande om barnets trivsel, lärande och utveckling även under 18/19.

Årets vårdnadshavarenkät blev en besvikelse och gav inga tillförlitliga svar. Dels hade flera förskolor inga registrerade svar och dels var vissa frågor i enkäten formulerade otydligt. Enkäten blev försenad och var från början planerad att komma ut till utvecklingssamtalen så att tolk kunde utnyttjas men så blev inte fallet. Det har även framkommit en del teknisk strul med inloggningar då vårdnadshavare erbjöds att svara på enkäten på förskolans Ipad men avstod. För att nå en högre måluppfyllelse behöver pedagogerna arbeta mer aktivt för att motivera vårdnadshavare att delta och få högre deltagande.

Överlag fick Norrgården ett bra resultat på vårdnadshavarenkäten, vårdnadshavarna känner sig trygga med förskolan. Det svaret som fick lägst betyg handlade om möjligheten att påverka förskolan innehåll, så därför kommer detta att följas upp under höstens samtal.

Utmaningen för oss i förskolan handlar fortfarande om att utveckla och förbättra formerna för delaktighet i utvärderingen av förskolans verksamhet.

4.5 Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Anvisning

Beskriv vilka mål/områden som har prioriterats och varför.

Nuläge - var är vi?

Alla förskolor har arbetat fram ett årshjul med konkreta samverkansaktiviteter med närmaste skola. Solrosen följer årshjulet och samverkar med Nybyholmsskolan under hela året. Under juni utvärderas årets samverkan för att ytterligare utveckla rutinerna och förbättra de delar som inte fungerat tillfredsställande.

Pedagogerna arbetar efter målområdet att i samverkan med lärare i förskoleklass, skola och fritidshem förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergången. Det finns rutiner för övergång mellan förskola och förskoleklass som varje år utvärderas och revideras.

Resultat

Måluppfyllelsen är god.

Samverkan med Ladubacksskolan har fungerat bra. Pedagogerna har getts möjlighet att dela erfarenheter med varandra för att öka förståelsen för varandras verksamheter och skapa en röd tråd i barnets skolgång.

Norrgårdens avdelningar har roterat runt i huset vilket har medfört att vi har haft möjlighet till mer spontan kontakt mellan förskoleklass och förskola.

Analys och bedömning

Forum har skapats för möten mellan pedagogerna i de olika verksamheterna. Syftet med mötena är att utbyta erfarenheter och kunskaper samt ge information om innehållet i utbildningen.

Under fjolårets utvärdering av årshjulet för samverkan och övergång till förskoleklass informerade skolan om resultatet från Nationella proven. Analys visade på brister i förståelsen för begrepp i texter, finmotoriken till skrivandet och klippa och uthålligheten i aktiviteter. Vår genomförda fortbildning mot Språk-och kunskapsutvecklande arbetsätt passar bra in i hur vi kan arbeta förebyggande med detta även i förskolan.

Under läsåret har förskolorna på Norr arbetat mer medvetet med böcker teman runt sagor. Pedagogerna har arbetat praktiskt med begrepp i böckerna och de har även erbjudit fler finmotoriskt utvecklande aktiviteter.

4.6 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Anvisning

Beskriv vilka mål/områden som har prioriterats och varför.

Nuläge - var är vi?

Det finns tydliga rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet där pedagogerna regelbundet analyserar, planerar och utvärderar verksamheten. Alla enheterna använder dokumentation som ett stöd i utvecklingen av verksamheten. Tillsammans utvecklar vi dokumentationsformerna till kvalitetsarbetet som möjliggör reflektion av varje barns utveckling och intressen samt de egna arbetsättet. Vi fortsätter att tydliggöra arbetet med dokumentation så att det blir en naturlig del av det dagliga arbetet för alla pedagoger och som underlag i det kontinuerliga utvecklingsarbetet i den pedagogiska verksamheten.

Prioriterat målområde 17/18 är att

- Resultat av dokumentation, uppföljningar och utvärderingar i det systematiska kvalitetsarbetet används för att utveckla förskolans kvalitet och barns möjligheter till utveckling och lärande.

Prioriterat målområde 18/19 är att

- Digitala verktyg används vid alla utvecklingssamtal
- Utveckla vårt visionsarbete

Resultat

Måluppfyllelsen är god.

Alla arbetslag använder sig av de dokumentationsverktyg finns, vilket bidrar till att reflektionstiderna blir mer effektiva. Detta har gett goda resultat och en strukturerad verksamhet där det erbjuds aktiviteter efter barns intresse och behov. Alla på förskolan vet vad som ska göras och vad som förväntas av dem. Arbetslagsledarna arbetar hela tiden med att förfina och förenkla dokumentationsarbetet.

Arbetet med att använda digitala verktyg på utvecklingssamtalet har påbörjats. Målet är att de barn som ska börja förskoleklass är delaktiga i att göra en e-bok i appen Book Creator till avslutningssamtalet våren 2019.

Visionsarbetet fortsätter att utvecklas både i den planerade verksamheten men även i den pedagogiska miljön.

Arbetslagsledarna arbetar hela tiden med att förfina och förenkla dokumentationsarbetet.

Alla arbetslag använder sig av de dokumentationsverktyg finns, vilket bidrar till att reflektionstiderna blir mer effektiva. Detta har gett goda resultat och en strukturerad verksamhet där det erbjuds aktiviteter efter barns intresse och behov. Alla på förskolan vet vad som ska göras och vad som förväntas av dem.

Analys och bedömning

Att skapa struktur och rutiner samt avsätta tid för reflektion är framgångsfaktorer när det handlar om pedagogiska samtal och dokumentation. Det är också viktigt att skapa en förståelse kring det vi gör och att alla pedagoger ser en mening med det.

För att få en ännu högre måluppfyllelse har arbetslagsledarnas roll stärkts genom den processledarutbildning de deltagit i. I utbildningen har de fått verktyg för att synliggöra och driva processer på sin förskola. Under hösten har målet varit att arbetslagsledarna ska medverka på alla arbetslags reflektionstider för att fördjupa arbetet och samtalen.

4.7 Förskolechefens ansvar

Anvisning

Beskriv vilka mål/områden som har prioriterats och varför.

Nuläge - var är vi?

Att skapa glädje och utveckling för både barn och pedagoger är min drivkraft. Att varje förskola ska utvecklas utifrån dess speciella förutsättningar och visioner. Varje förskola har sin vision och sin inriktning. Min utmaning är att sammanfläta förskolans vision med läroplansuppdraget, att skapa förutsättningar för att stärka det pedagogiska ledarskapet. Detta kan exempelvis ske genom att pedagogerna får kunskap och inspiration från andra verksamheter och kommuner men också genom att skapa möjligheter att lära av varandra och knyta kontakter/samverka med andra verksamheter inom Arboga kommun.

Vi står inför utmaningen att digitalisering ska stärkas i förskolans uppdrag. Även om vi kommit en bra bit på väg behövs mer kunskap i området, så att alla pedagoger är trygga med digitala verktyg. Digitala verktyg ska ses som ett komplement till övriga verktyg och vara en del av den pedagogiska verksamheten.

Jag har genom verksamhetsbesök och samtal uppmärksammat att begreppet undervisning väcker mycket reaktioner. Många är oroliga för att förskolan ska bli en skola. Vi måste jobba med begreppet och tydliggöra hur undervisning ska ske i förskolan.

Resultat

Målet är på väg att uppnås.

Alla förskolor är på gång i sitt visionsarbete och flera av dem söker inspiration i andra kommuner. Vi har även påbörjat samarbeten i den egna kommunen, exempelvis Vasagymnasiet, Kulturskolan och Biblioteket, vilket är väldigt framgångsrikt.

Pedagogerna håller på att förändra/förbättra den pedagogiska miljön. Även här är samarbetet med andra verksamheter positivt. Vi har lagt arbetsplatsträffarna på olika förskolor för att ge inspiration, vilket varit uppskattat.

Arbetet med digitaliseringen har påbörjats och kommer att fortsätta på förskolorna under hösten 2018. Vi har också påbörjat samtalen kring begreppet undervisning vilket vi kommer lägga stor vikt vid i höst.

Analys och bedömning

Det finns många sätt att försöka skapa glädje på en arbetsplats, en viktig del i det pusslet är hälsoinspiratörerna. De inspirerar till roliga och utmanande aktiviteter som främjar hälsan och de ordnar varje termin något roligt som vi gör tillsammans och har kul.

En annan viktig del är att känna att man lyckas i sitt uppdrag och där är det viktigt att jag är lyhörd efter varje persons behov. Jag ser att visionsarbetet är en

framgångsfaktor på förskolorna. Pedagogerna har haft mycket bra pedagogiska samtal och gemensamma mål, vilket har visat sig skapa sammanhållning, trygghet och arbetsglädje. För att stärka arbetet med vision och samarbete med andra verksamheter kommer all personal under hösten att få gå en utbildning i entreprenörskap.

Pedagogerna är de viktigaste för att det ska vara en trygg, rolig och lärorik förskolevistelse. De måste få redskap och verktyg att lyckas i sitt uppdrag. Att skapa tid för samtal och reflektion är viktigt, precis som innehållet i samtalen. Tydlighet och struktur är en framgångsfaktor. Mitt mål är att arbetslagsledarna ska delta som stöd och bollplank vid varje reflektionstid för att fördjupa samtalen.

Begreppen undervisning och digitalisering är ganska nya begrepp i förskolan. Vi kommer att läsa artiklar och ha kollegiala samtal under hösten på våra arbetsplatsträffar för att tillsammans skapa en förståelse.

Under nästa läsår kommer alla barnskötare gå en utbildning via MDH som exempelvis innehåller lekens betydelse, lärmiljön och undervisningsbegreppet.

5 Barn-/Elevhälsa

Anvisning

Beskriv vilka mål/områden som har prioriterats och varför.

Förskolan ska vara trygg, rolig och lärorik för varje barn. Därför är det viktigt att pedagogerna är medvetna om det som sker i verksamheten och har förmågan att arbeta förbyggande mot ohälsa. Att systematiskt dokumentera och reflektera det som sker är viktigt för att få syn på varje barns förskolevistelse.

Barnhälsoteamets insatser i verksamheten och pedagogernas utbildning i ICDP har varit framgångsrika och bidragit till ett förebyggande arbetssätt. Därför är det viktigt att alla pedagoger får ta del av utbildningen samt att arbetet med barnhälsoteamet systematiskt följs upp och utvärderas. Ett ökat fokus på främjande och förbyggande arbete synliggör för pedagogerna att deras kompetens och insatser gör skillnad och gynnar alla barn på förskolorna.

- Alla arbetslag dokumenterar och reflekterar sin verksamhet systematiskt som ett underlag till förskoleverksamhetens planering.
- Arbetet med barnhälsoteamet följs upp och utvärderas varje år.
- Alla pedagoger ska ha utbildning i ICDP.
- Varje förskola ska ha en ICDP-vägledare.
- Alla pedagoger ska ha brand -och HLR utbildning var tredje år.

6 Analys och bedömning

Anvisning

Sammanfattande analys och bedömning av det systematiska kvalitetsarbetet.

Måluppfyllelsen är god.

ICDP förhållningssättet har gett positiv respons hos pedagogerna, de känner att deras arbetssätt blivit bekänt och att de kan sätta ord på det fantastiska arbete de går i samspel med barnen. Att synliggöra och regelbundet erbjuda tid för vägledarnas lärande samtal gör att vi håller insikterna vid liv.

Barnhälsoteamets arbete har minskat resursansökningarna och bidragit till att pedagogerna vid behov kan få förebyggande stöttning av specialpedagog i verksamheten. Vi kan fortsätta utveckla vårt team med en högre målbild, föra in forskning och andra kompetenser samt stärka det främjande arbetet ännu mer i förskolorna.

Under 2018 uppmärksammar vi digitalisering och IKT pedagogens praktiska och nära arbete med varje förskola har gett effekter i användningen av IKT som komplement.

Förskolorna har satt sitt visionsarbete, hur de vill nyscha sitt läroplansuppdrag på sin förskola och detta kommer vi fortsätta med så det under kommande år ska synas och genomsyra förskolans planering och lärmiljö. Samtliga har deltagit i processutbildningen om entreprenörskap vilket gett ökade insikter till vilka förmågor barn idag behöver utveckla samt samverka och nätverkande med olika näraktörer. Förskolorna behöver ha fortsatt mer input och inspiration i hur de skapar stimulerande lärmiljöer och att den inspiration som erbjuds ger förändringar och genomslag i praktiken. Under hösten och våren kommer alla barnskötare gå en utbildning via MDH där en del av innehållet är den pedagogiska miljön.

Arbetslagsledarna har en viktig roll på förskolorna då de leder det pedagogiska utvecklingsarbetet tillsammans med förskolechef. För att de ska känna sig trygga och säkra i sin roll, och ha förmågan att stötta sina kollegor har de nu gått en utbildning för att bli processtödare. Under deras ledning har arbetslagen observerat, analyserat och fokuserat på språkutvecklande arbetssätt. Utifrån den utbildningen och utvärderingen med skolan kommer alla förskolor fortsätta arbeta medvetet med böcker, arbeta praktiskt med begrepp i böcker och erbjuda fler finmotoriskt utvecklande aktiviteter.

Däremot har vi inte uppnått vårt mål med att öka delaktigheten i vårdnadshavarenkäten på alla förskolor utan vi behöver se över målgrupp, hur den ska vara utformad samt när i tiden den ska komma ut. Med

inloggningsstrul och bortglömda koder erbjuds inte alla vårdnadshavare möjligheten att svara på enkäten. Detta måste vi bli bättre på till nästkommande år.

7 Kommande utvecklingsområden

Anvisning

Nästa års utvecklingsområden utifrån sammantagen analys och bedömning.

- Utveckla den egna förskolans vision/inriktning, med fokus på entreprenörskap.
- Förskolans lärandemiljö utformas utifrån de behov och intressen som barnen ger uttryck för.
- Öka pedagogernas kompetens inom förskolans digitalisering.
- Öka vårdnadshavares deltagande i förskolans enkäter och utvärderingar.
- Implementering av den reviderade läroplanen. Begreppen Undervisning, Leken, Omsorg, Anknytning och Digitalisering.